

Białystok, dn.20.02.2025 r.

Prof. dr hab. n.med. Anna Kuryliszyn-Moskal
Kierownik Kliniki Rehabilitacji UMB
ul. M. Skłodowskiej Curie 24 a
15-276 Białystok

Recenzja i opinia
**dotycząca osiągnięcia i dorobku naukowego, osiągnięć dydaktyczno-
organizacyjnych dr n.med. Anny Felis-Giemzy, w związku z
postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w
dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki
medyczne**

I. Dane osobowe

Dr nauk medycznych Anna Felis-Giemza urodziła się 24 listopada 1971 roku w Kielcach. W 1996 roku ukończyła Śląską Akademię Medyczną w Katowicach, uzyskując tytuł lekarza medycyny.

Po odbyciu stażu podyplomowego, w latach 1997-2005 Habilitantka pracowała jako Asystent III Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala Śląskiego w Cieszynie, uzyskując w 2001 roku specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych, zaś w 2004 roku - tytuł specjalisty drugiego stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych. W latach 2005-2007 dr med. Anna Felis-Giemza pracowała jako starszy asystent VI Oddziału Reumatologicznego Śląskiego Szpitala Reumatologiczno-Rehabilitacyjnego w Ustroniu.

W latach 2007-2010 Habilitantka była zatrudniona jako starszy asystent, a następnie zastępca Ordynatora Kliniki Chorób Wewnętrznych i Reumatologii Centralnego Szpitala Klinicznego MSWiA w Warszawie. W 2008 roku uzyskała tytuł specjalisty w zakresie reumatologii.

W 2010 roku dr med. Anna Felis-Giemza rozpoczęła pracę w Klinice i Poliklinice Układowych Chorób Tkanki Łącznej Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie, początkowo jako starszy asystent, zaś od 2012 roku – jako zastępca Kierownika tej Kliniki. Od 2021 roku do chwili obecnej pracuje na stanowisku

Kierownika Ośrodka Terapii Biologicznej Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie.

W 2015 roku dr Anna Felis-Giemza uzyskała stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: *„Obraz kliniczny i zaburzenia immunologiczne u chorych na mieszaną chorobę tkanki łącznej”*, nadanej uchwałą Rady Naukowej Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie. Promotorem w przewodzie doktorskim była dr hab. n.med. Ewa Kontny, zaś Promotorem Pomocniczym - dr hab. n.med. Marzena Olesińska.

II. Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe dr n.med. Anny Felis-Giemzy pt. *„Bezpieczeństwo i dobrostan chorych na reumatyczne choroby zapalne leczonych lekami innowacyjnymi: biologicznymi i syntetycznymi ukierunkowanymi na cel, w praktyce klinicznej”*, stanowi cykl powiązanych tematycznie sześciu publikacji naukowych opublikowanych w recenzowanych czasopismach, znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR). Sumaryczny **IF** prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi **18,208 (MEiN – 590,00 pkt)**.

Celem prac, stanowiących osiągnięcie naukowe Habilitantki była ocena bezpieczeństwa i dobrostanu chorych z reumatycznymi chorobami zapalnymi (RChZ) leczonych lekami innowacyjnymi, zarówno biologicznymi jak też ukierunkowanymi na cel (JAKi), w praktyce klinicznej. Szczegółowe cele badawcze wynikały z dylematów, jakie pojawiają się podczas prowadzenia terapii, a także problemów zgłaszanych przez pacjentów, które wymagają rozwiązania. Do poruszonych zagadnień należały m.in. takie jak: ocena bezpieczeństwa zamiany leku biologicznego na jego biopodobny odpowiednik, możliwość wyboru lub konieczność zamiany leku biologicznego w grupie chorych na MIZS, którzy osiągnęli dorosłość, ocena bezpieczeństwa zastosowania zabiegów upiększających z dziedziny medycyny estetycznej u chorych na RChZ, czy też ocena bezpieczeństwa leczenia JAKi oraz określenie patomechanizmu zmęczenia i ocena wpływu terapii tymi lekami na redukcję zmęczenia. Z klinicznego punktu widzenia, istotne znaczenie posiada tematyka dotycząca roli cytokiny TNF alfa i bezpieczeństwa leków z grupy anty-TNF w okresie antykoncepcji, ciąży i karmienia piersią. W swoich badaniach Habilitantka podjęła się próby rozwiązania tych trudnych i zarazem ambitnych zadań.

Dążenie do stworzenia modelu skutecznej strategii terapeutycznej wiąże się nierozdzielnie z zapewnieniem nie tylko efektywności, lecz także bezpieczeństwa oraz

dobrostanu chorych z reumatycznymi chorobami zapalnymi. Tematyka cyklu publikacji składających się na osiągnięcie naukowe Habilitantki doskonale wpisuje się w nurt badań zmierzających do pełniejszego zrozumienia dylematów związanych z terapią lekami innowacyjnymi w kontekście bezpieczeństwa i dobrostanu chorych z RChZ, w codziennej praktyce klinicznej. W nawiązaniu do tych argumentów, wybór problematyki badawczej jest w pełni oryginalny, trafny i aktualny.

W pierwszej pracy pt. „*Observational study of inflammatory arthritis treatment by etanercept originator switched to an etanercept biosimilar*” Habilitantka wykazała, że biopodobny etanercept jest skuteczny i dobrze tolerowany u większości pacjentów, aczkolwiek w niektórych przypadkach zamiana leku oryginalnego na biopodobny (z powodów niemedycznych) wiązała się z pojawieniem się zdarzeń niepożądanych lub utratą skuteczności. Należy podkreślić, że publikacja ta jest jedną z pierwszych prac dotyczących populacji polskiej, poddawanej niemedycznej zamianie leku oryginalnego na biopodobny.

W kolejnej pracy pt. „*Revising diagnosis of juvenile idiopathic arthritis in adults: a single-center retrospective study*” Habilitantka dokonała oceny możliwości zmiany rozpoznania u chorych na MIZS leczonych biologicznie po osiągnięciu dorosłości oraz oceny przebiegu MIZS w wieku dorosłym. Autorka sugeruje, że zmiana rozpoznania MIZS na jednostki chorób zapalnych wieku dorosłego (np. RZS, ŁZS, ZZSK), po osiągnięciu dorosłości i przy spełnieniu kryteriów klasyfikacyjnych, pozwala na zastosowanie znacznie większej grupy leków, umożliwiając indywidualizację terapii.

W następnej pracy pt. „*Safety of esthetic procedures in rheumatic patients: single-center survey of patients*” Habilitantka dokonała oceny bezpieczeństwa zabiegów medycyny estetycznej u chorych z autoimmunologicznymi zapalnymi chorobami reumatycznymi. Stosowanie zabiegów medycyny estetycznej w tej grupie chorych wiązało się z ryzykiem wystąpienia jedynie łagodnych reakcji w miejscu zabiegu, przy braku powikłań ostrych lub odległych. Wobec braku jednoznacznych wytycznych w tym zakresie, istotne znaczenie praktyczne podjętych badań wiąże się ze zwróceniem uwagi lekarzy na bezpieczeństwo wykonywania zabiegów medycyny estetycznej u tych chorych oraz inicjowanie rozmów z pacjentami na ten temat.

Z klinicznego punktu widzenia, duże znaczenie mają badania, których celem była analiza patogenezy zmęczenia u pacjentów z RChZ oraz potencjalnych możliwości kontroli objawów zmęczenia u tych chorych. Wyniki badań zostały przedstawione w pracy pt. „*Potential mechanism of fatigue induction and its management by JAK Inhibitors in*

inflammatory rheumatic diseases". Habilitantka omówiła patomechanizm zmęczenia oraz znaczenie JAKi w redukcji zmęczenia, co otwiera szerszą perspektywę indywidualnego wyboru najskuteczniejszej terapii lekiem modyfikującym.

Kolejna praca pt. „*Multicenter evaluation of Tofacitinib retention and safety in rheumatoid arthritis – why cardiovascular risk factors do not equate to overt risk*” stanowi pierwszy polski raport dotyczący oceny skuteczności i bezpieczeństwa stosowania Tofacytynibu (TOFA) w leczeniu RZS. W wieloośrodkowym badaniu kohortowym wykazano wysoki wskaźnik kontynuacji leczenia i korzystny profil bezpieczeństwa terapii TOFA u pacjentów z RZS, w tym u chorych z tradycyjnymi czynnikami ryzyka sercowo-naczyniowego (CV). Habilitantka sugeruje, że lek ten może stanowić cenną opcję terapeutyczną u pacjentów z RZS w połączeniu z personalizowaną kontrolą ryzyka CV. Wskazuje jednocześnie na celowość dalszych badań zmierzających do ustalenia długoterminowych efektów stosowania TOFA i jego wpływu na CV w większych populacjach chorych.

W kolejnej pracy pt. „*The role of TNF- α and anti-TNF- α agents during preconception, pregnancy, and breastfeeding*” Habilitantka dokonuje podsumowania roli cytokiny TNF- α oraz bezpieczeństwa leków z grupy anty-TNF- α w okresie planowania rodziny, koncepcji, ciąży i karmienia piersią.

Podsumowując, cykl publikacji składających się na osiągnięcie naukowe Habilitantki stanowi oryginalne, spójne tematycznie, wartościowe merytorycznie oraz poprawne metodologicznie opracowanie dotyczące oceny bezpieczeństwa i dobrostanu chorych z reumatycznymi chorobami zapalnymi leczonymi lekami innowacyjnymi, zarówno biologicznymi jak i ukierunkowanymi na cel (JAKi), w praktyce klinicznej. Z klinicznego punktu widzenia należy podkreślić wskazanie na konieczność personalizacji terapii lekami innowacyjnymi, szczególnie w takich sytuacjach jak: zmiana leku oryginalnego na biopodobny, współistnienia zmęczenia w przebiegu RChZ, obecności czynników ryzyka sercowo-naczyniowego czy też w okresie planowania rodziny. Habilitantka zwraca także uwagę na uwzględnienie zmiany rozpoznania u chorych na MIZS po osiągnięciu dorosłości na jednostki chorób zapalnych wieku dorosłego, w celu rozszerzenia dostępu do spersonalizowanej terapii.

Reasumując, prace stanowiące osiągnięcie naukowe dr Anny Felis-Giemzy, spełniają warunki określone w art. 219 ust.1 pkt 2b Ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021r., poz.478 z późn. zm.).

III. Ocena dorobku naukowego

Zgodnie z analizą bibliometryczną, sporządzoną przez jednostkę zatrudniającą z dnia 18.09.2024 r., na dorobek naukowy dr Anny Felis-Giemzy składa się autorstwo i/lub współautorstwo **42** publikacji pełnotekstowych (5 - przed doktoratem i 37 - po uzyskaniu stopnia doktora) o łącznej punktacji **IF = 103,009 oraz 3014 pkt MEiN**. Całokształt dorobku naukowego (wraz z cyklem 6 prac składających się na osiągnięcie) obejmuje 27 prac oryginalnych (w tym 3 - przed i 24 - po doktoracie), dwie prace kazuistyczne (obie po doktoracie), 13 prac poglądowych (w tym 2 - przed i 11 - po doktoracie) oraz 9 rozdziałów w monografiach (wszystkie po doktoracie). Należy podkreślić, iż w 16 pracach Habilitantka jest pierwszym lub korespondencyjnym autorem.

Ponadto Kandydatka brała udział w licznych (ponad 60) konferencjach naukowych krajowych oraz zagranicznych, podczas których poza wygłoszeniem referatów uczestniczyła także w panelach ekspertów towarzyszących międzynarodowym i krajowym zjazdom naukowym.

Liczba cytowań (bez autocytowań) wg bazy **Web of Science** wynosi **225**, zaś wartość indeksu Hirscha – **8**, natomiast - wg **Scopus** liczba cytowań (bez autocytowań) wynosi **447**, zaś indeks Hirscha - **11**.

Tematyka prac opublikowanych poza cyklem obejmuje zagadnienia dotyczące poszukiwań markera braku odpowiedzi na leczenie biologiczne, skuteczności oraz bezpieczeństwa leczenia biologicznego, opóźnień diagnostycznych, a także stosowania leków biologicznych w jednostkach chorobowych, innych niż reumatologiczne,

Habilitantka wykazała, że skuteczność leczenia biologicznego osiowych spondyloartropatii jest ograniczona przez zmienioną mikrobiotę i dysfunkcję bariery nabłonka jelitowego. Zwiększone ryzyko leczenia biologicznego stwierdzono u chorych starszych, z wyższym poziomem zonuliny, z chorobą zapalną jelit oraz z wywiadem wielokrotnych cyklów antybiotykoterapii. Habilitantka wnioskuje, że rozpoczęcie leczenia biologicznego powinno być poprzedzone działaniami zmniejszającymi przepuszczalność jelit i regulacją zaburzonego mikrobiomu jelitowego.

Kolejny ważny nurt zainteresowań Kandydatki dotyczy skuteczności leczenia biologicznego oraz bezpieczeństwa terapii lekami innowacyjnymi. Habilitantka podejmuje rozważania na temat przyczyn braku skuteczności terapii lekami anty TNF-alfa, a także bezpieczeństwa leczenia biologicznego, z uwzględnieniem przetrwałej infekcji wirusowej

wirusowego zapalenia wątroby typu B. Na uwagę zasługują, pierwsze w skali światowej badania, dotyczące wpływu poszczególnych leków immunomodulujących na odpowiedź komórkową oraz kinetyki odpowiedzi poszczepiennej po dawce przypominającej szczepionki przeciwko COVID-19 u pacjentów z zapalnymi chorobami stawów, w okresie obserwacji dłuższym niż 12 tygodni. Habilitantka sugeruje potrzebę częstszego szczepienia dawkami przypominającymi chorych na zapalenia stawów, w odniesieniu do zdrowej populacji.

W kolejnej pracy przeprowadzono ocenę wykorzystania zaleceń ACR i EULAR dotyczących szczepień wszystkimi dostępnymi szczepionkami u dorosłych pacjentów z RChZ w Polsce, która wykazała szereg braków w edukacji pacjentów w tym zakresie. Kandydatka podkreśla konieczność edukacji na temat szczepień podczas konsultacji lekarskich oraz działań promujących szczepienia wśród pacjentów z chorobami autozapalnymi i reumatycznymi.

Habilitantka podejmuje także badania na temat przyczyn opóźnień diagnostycznych u chorych z zapalnymi spondyloartropatiami, w celu wskazania rozwiązań tego problemu. Na uwagę zasługuje opis przypadku innowacyjnego podawania dostawowo leku biologicznego (infliksymabu) oraz terapii zespołu Schnitzler.

Dr n. med. Anna Felis-Giemza odbyła w 2015 roku staż zagraniczny w *Department of Musculoskeletal Biology, Institute of Ageing and Chronic Disease, Clinical Sciences Centre, Aintree University Hospital, Liverpool* w Wielkiej Brytanii, który zaowocował publikacją dwóch prac.

Dr n. med. Anna Felis-Giemza uczestniczyła w czterech krajowych badaniach wieloośrodkowych, zaś w jednym z nich - pełniła nadzór nad projektem badawczym, który dotyczył oceny skuteczności i bezpieczeństwa stosowania TOFA w leczeniu RZS. Wyniki wszystkich badań zostały opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym.

Ponadto Habilitantka uczestniczyła w licznych badaniach we współpracy z zakładami nauk podstawowych i klinikami Narodowego Instytutu Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji, których wyniki zostały opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym.

Ponadto dwa badania we współpracy z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym oraz Kliniką Endokrynologii CMKP są prowadzone aktualnie.

Habilitantka była wykonawcą badań w ramach grantu realizowanego ze środków Naukowej Fundacji Polpharmy w latach 2016-2019, zakończonego czterema publikacjami.

Kandydatka jest kierownikiem dwóch projektów oraz głównym wykonawcą siedmiu projektów realizowanych aktualnie w Ośrodku Terapii Biologicznej we współpracy z klinikami i zakładami Narodowego Instytutu Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji.

Dokonując oceny osiągnięć naukowych dr n. med. Anny Felis-Giemzy pragnę podkreślić, iż Kandydatka systematycznie pogłębia i realizuje tematykę szerokich zainteresowań naukowo-badawczych, wdrażając je do praktyki klinicznej. Dorobek Habilitantki jest obszerny, spójny tematycznie i świadczy o dużych umiejętnościach rozwiązywania trudnych problemów naukowych i klinicznych.

Podsumowując aktywność naukową stwierdzam, że dorobek naukowy dr n.med. Anny Felis-Giemzy spełnia warunki określone w art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021r., poz.478 z późn. zm.).

IV. Ocena działalności dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej

Dr n. med. Anna Felis-Giemza brała czynny udział w licznych konferencjach międzynarodowych i krajowych, spotkaniach interdyscyplinarnych, eksperckich, a także w pracach komitetów organizacyjnych dwóch krajowych konferencji naukowych (24 opublikowane doniesienia zjazdowe).

Habilitantka jest doświadczonym nauczycielem akademickim, aktywnym i cenionym w pracy dydaktycznej, przekazującym wiedzę i umiejętności praktyczne młodszym pokoleniom. W pracy dydaktycznej, dr n. med. Anna Felis-Giemza prowadzi zajęcia ze studentami V roku Wydziału Lekarskiego, od 2011 roku do chwili obecnej. Ponadto, Habilitantka od 2010 roku prowadzi wykłady na kursach wstępnych i doskonalących CMKP.

W ramach działalności popularyzującej naukę Habilitantka prowadziła wykłady i warsztaty dla pielęgniarek, profesjonalistów służby zdrowia oraz organizacji pacjenckich.

Kandydatka jest współautorem dwóch poradników dla lekarzy zajmujących się leczeniem biologicznym.

Dr n. med. Anna Felis-Giemza jest także recenzentem publikacji w czasopismach międzynarodowych (w 3 czasopismach) oraz o zasięgu krajowym (28 recenzji). Habilitantka otrzymała dwie nagrody redakcji czasopism reumatologicznych („Forum Reumatologiczne” i „Reumatologia”)

Kandydatka była promotorem pomocniczym dwóch doktoratów, obronionych z wyróżnieniem.

Dr n. med. Anna Felis-Giemza w latach 2008-2022 była opiekunem 4 lekarzy podczas programu specjalizacyjnego w dziedzinie reumatologii oraz jednego lekarza – w dziedzinie

chorób wewnętrznych. W latach 2010-2022 Habilitantka była opiekunem rezydentów w ramach stażu kierunkowego z reumatologii, realizowanego w Narodowym Instytucie Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji.

Działalność organizacyjna dr n. med. Anny Felis-Giemzy wiąże się z tworzeniem zespołów i organizacją pracy w związku z pełnieniem funkcji zastępcy Ordynatora Kliniki Chorób Wewnętrznych i Reumatologii CSK MSWiA w Warszawie, następnie - zastępcy Kierownika Kliniki Chorób Tkanki Łącznej w Narodowym Instytucie Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji i aktualnie – kierownika Ośrodka Terapii Biologicznej w Narodowym Instytucie Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji.

Ponadto Habilitantka jest przewodniczącą Zarządu Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego (PTR), Oddziału Warszawskiego, członkiem Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego PTR oraz członkiem *International Myositis Assessment & Clinical Studies Group* (od 2012 roku).

Od 2023 roku Habilitantka jest członkiem Komisji Bioetycznej Narodowego Instytutu Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji. W latach 2022-2024 dr n.med. Anna Felis-Giemza pełniła funkcję Prezesa Fundacji Instytutu na Spartańskiej, zaś aktualnie jest członkiem Zarządu tej Fundacji.

Dokonując oceny działalności dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej dr n.med. Anny Felis-Giemzy należy podkreślić, iż Kandydatka realizuje szeroką działalność zarówno edukacyjną jak też wychowawczą, konsekwentnie przekazując wiedzę i doświadczenie młodszemu pokoleniom.

V. Podsumowanie

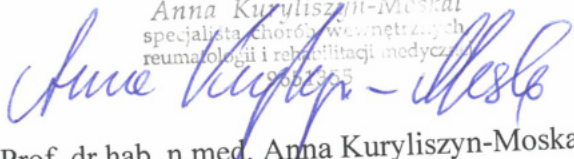
Osiągnięcie naukowe oraz całokształt dorobku naukowego dr n. med. Anny Felis-Giemzy wnoszą cenne wartości poznawcze, a stanowiąc „*znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej*”, świadczą o dużej wiedzy, doświadczeniu oraz umiejętności rozwiązywania złożonych zagadnień naukowych i klinicznych. Pragnę podkreślić, iż dorobek naukowy Habilitantki jest oryginalny, spójny tematycznie, a także znaczący w ocenie bibliometrycznej.

Dr n. med. Anna Felis-Giemza jest cenionym dydaktykiem, a biorąc udział w wielu projektach naukowo-badawczych, dowiodła, że jest w pełni przygotowana do kierowania zespołem badawczym.

Podsumowując, w oparciu o kryteria wymienione w art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021r., poz.478 z późn. zm.) stwierdzam, że osiągnięcie naukowe pt. **„Bezpieczeństwo i dobrostan chorych na reumatyczne choroby zapalne leczonych lekami innowacyjnymi: biologicznymi i syntetycznymi ukierunkowanymi na cel, w praktyce klinicznej”**, całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego oraz organizacyjnego, a także rozwój zawodowy dr n. med. Anny Felis-Giemzy spełniają wszystkie wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o tytuł naukowy doktora habilitowanego.

W związku z powyższym, zwracam się do Rady Naukowej Narodowego Instytutu Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji im. Prof. dr. hab. med. Eleonory Reicher o dopuszczenie dr n. med. Anny Felis-Giemzy do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

Prof. dr hab. med.
Anna Kuryliszyn-Moskal
specjalista chorób wewnętrznych
reumatologii i rehabilitacji medycznej
9562555

Prof. dr hab. n.med. Anna Kuryliszyn-Moskal

